

The *Ildsjæl* in the Classroom

A Review of Danish Arts Education in the Folkeskole

Professor Anne Bamford

Wimbledon School of Art

And

Professor Matt Qvortrup

The Robert Gordon University

Selvom Danmark er kendt for sin støtte til kunst, er der behov for en række forbedringer både i folkeskolen og i mere uformelle aktiviteter for børn.

Mens udvalgte fagplaner synes at være konsistente med internationalt anerkendte idealer for musiske fag er der utilstrækkelig kvalitetsevaluering af kreative fag.

Lærerne har brug for større professionel udvikling i reflektiv praksis, især når det drejer sig om elevernes indlæring og når det gælder vurderingen af kvaliteten i kreative fag.

På et tidspunkt hvor kulturindustrien udgør en stadig større del af bruttonationalproduktet, skulle det danske uddannelsessystem (med dets fokus på kreativitet) være rustet til det 21. århundrede. Det er imidlertid vores opfattelse at fagevalueringen skal forbedres for at sikre en bibeholdelse og videreudvikling det kreative element i den danske folkeskole.

Der må fokuseres på både indlæring *i* og indlæring *igennem* de musiske fag i de mellemste og ældste klasser. Der bør især lægges vægt på muligheder for inddragelse af drama, dans og design (herunder multimedia) i fagplanerne. Det er tilsvarende nødvendigt, at partnerskaber mellem skoler og kulturelle institutioner bliver aktivt støttet.

Uddannelse *gennem* musiske fag er tilstede i skoler hvor der lægges vægt på kreativ og interdisciplinær indlæring. De væsentligste eksempler herpå er inddragelsen af drama i danskundervisningen (især for elever med en fremmedsproglig baggrund).

I flere af de besøgte skoler var der fremragende faciliteter som også var åbne til afbenyttelse for lokalsamfundet og de ressourcer der eksisterede i skolerne var en kilde til stolthed i området. Det er imidlertid tilfældet, at gode undervisningspraksisser i de musiske fag i det store og hele ikke har

Danish Summary (**Sammenfatning og Konklusioner**)

haft direkte positive konsekvenser i naboskoler og i omkringliggende kommuner.

Lærere og skoleledere virker engagerede. Skoledagens struktur betyder, at der er tilstrækkelig tid til planlægning, fordybelse og samarbejde. Lærerne har afsat tid til forberedelse, møder, forældrekonsultationer og en vifte af ikke undervisningsmæssige aktiviteter. Modsat er der for få muligheder og for lidt tid til faglig videre- og efteruddannelse i musiske fag f.eks. i form af postgraduale programmer på masters-niveau.

Danmark skal bibeholde de kvaliteter der ligger i at kombinere udviklingen indenfor de enkelte musiske fag (undervisning i musiske fag) med kunstneriske og kreative tilgange til indlæring i andre fag (uddannelse igennem musiske fag). Man skal også bibeholde den inklusive undervisning der giver muligheder for alle børn, og de fleksible skolestrukturer og løse grænser mellem skoler og lokalsamfundet der nu findes.

Danmark bør kraftigt overveje hvordan man kan etablere en forbedring af evaluering og refleksion, aktive partnerskaber mellem skoler og organisationer og mellem lærere, kunstnere og lokalsamfundet.

På baggrund af denne rapport foreslår vi følgende forbedringer:

Forslag 1a

Vi foreslår at der nedsættes en arbejdsgruppe til at undersøge standarder for undervisningen i og igennem musiske fag.

Forslag 1b:

Vi foreslår, at der indsamles data for evalueringen af alle musiske fag og at disse bliver givet til skolerne som et mål for hvad der forventes af eleverne. Disse bør også udgøre grundlaget for standard indikatorer der giver eleverne meningsfulde mål som kan bidrage til en hævelse af niveauet af deres arbejde.

Forslag 1c:

Der er stort behov for, at lærere har adgang til en bredere vifte af evaluering og vurderingsmetoder der kan benyttes i den kreative indlæring generelt. Der er endvidere behov for, at der opstilles standarder og dokumentation for indlæringen i de musiske fag. Vi foreslår, at der udvikles metoder for vurderingen af børns indlæring i og igennem musiske fag.

Forslag 2

Vi foreslår, at der bliver opstillet klare målsætninger for en forbedring af undervisningen i de musiske fag, samt at der allokeres midler til at opnå disse mål. Vi foreslår ikke, at de samlede udgifter til musiske fag øges, men derimod, at de midler der nu tildeles bliver nøje forbundne med identificerbare mål, kvalitative resultater og større ansvarlighed.

Forslag 3

Vi foreslår, at Børnekulturens Netværk får til opgave at etablere en tværfaglig arbejdsgruppe. Denne gruppe skal vurdere strategier for med hen-

Danish Summary (**Sammenfatning og Konklusioner**)

blik på opnåelsen af *best-practice* modeller på tværs af kunstneriske og uddannelsesmæssige områder.

Forslag 4a

Vi foreslår, at regeringen centralt såvel som lokalt samarbejder med *Danmarks Lærerforening* med henblik på at udvikle modeller for motivation for obligatorisk videreuddannelse i musiske fag. Vi henstiller endvidere, at der på dette område samarbejdes med kunstneriske foreninger, sammenslutninger og organisationer. Disse programmer for professionel videreudvikling i de musiske fag bør ydermere knyttes an til højere uddannelses kvalifikationer og finansielle og andre incitamenter der kan påskynde lærerne i deltagelse i sådanne forløb.

Forslag 4b

Vi foreslår, at lærerne bliver opøvede i at anstille en mere akademisk og forsknings baseret tilgang til undervisningen i de musiske fag.

Forslag 5a

Vi foreslår, at der etableres kurser i de musiske fag for lærere i alle fag både som del af seminarie uddannelsen og derefter. Formålet hermed er at forbedre kvaliteten af undervisningen og indlæringen i andre fag. Dette er især påkrævende vigtigt af hensyn til elever med fremmedsproglig baggrund, drenge og marginaliserede grupper (heriblandt dem der modtager specialundervisning).

Forslag 5b

Vi foreslår, at der etableres kerne-enheder i de musiske fag på seminarierne og i efteruddannelsen samt, at der oprettes linjefag i dans og drama på samme måde som det nu er tilfældet findes i fagene musik og formning.

Forslag 5C

Vi foreslår, at der oprettes en masters-grad i musiske fag på de nye Centre for Videregående Uddannelse (CVU) eller at en sådan kvalifikation genetableres på Danmarks Pædagogiske Universitet. Fraværet af en akademisk grad på det musiske område er internationalt set enestående og giver ikke lærerne incitamenter til at videreudvikle deres evner.

Forslag 6

Vi foreslår, at en dansk forskningsenhed (i samarbejde med en international ekspertgruppe) udvikler mål for effekten af udgifterne til musiske fag i undervisningssektoren i særdeleshed og i almindelighed i arbejdet blandt børn og unge og i den kreative sektor.

Forslag 7a

Vi foreslår, at Kulturministeriet og Undervisningsministeriet (i samarbejde med *Kommunernes Landsforening*) i fællesskab udvikler kvalitetsmål for samarbejdet mellem kunstneriske organisationer og skolesektoren.

Forslag 7b

Danish Summary (**Sammenfatning og Konklusioner**)

Vi foreslår, at Kulturministeriet og Undervisningsministeriet i samarbejde med skolebestyrelser og organisationer som *Forældreorganisationen Skole og Samfund* udvikler planer for partnerskaber mellem forældre, lokalsamfundet og skoler.

Forslag 8

Vi foreslår, at det nuværende retningsgivende timetal for musiske fag bliver udvidet til også at omfatte årgangene 6-10. klasse samt, at undervisning i dans og drama indgår i undervisningsplanen.

Forslag 9

Vi foreslår, at der etableres en arbejdsgruppe med den opgave at revidere de nuværende undervisningsplaner for håndarbejde og sløjd med henblik på, at kritisk tænkning, designudvikling, forskningsorientering og kreativ tænkning kan indgå i disse fag.

Forslag 10

Vi foreslår der der skabes større opmærksomhed om offentlige *performances* og udstillinger af kunst fremført og fremstillet af børn.

Forslag 11

Vi foreslår, at der etableres en arbejdsgruppe med demokratisk repræsentation på tværs af etniske grupper fra både undervisnings- og kultursektoren med det formål at undersøge fagplaner og eksempler på god praksis i undervisningen i de musiske fag. Dette er i anerkendelse af de multikulturelle og teknologiske realiteter i det 21. århundrede.

Forslag 12

Vi foreslår, at de forskellige fritidsordninger for børn over otte år bliver revideret med henblik på at skabe muligheder for systematisk indlæring i musiske fag. Det er væsentligt af ligestillingsårsager idet de nuværende ordninger ikke synes at være målrettet mod marginaliserede indlæringsgrupper i samfundet.

Professor Anne Bamford

Professor Matt Qvortrup

April 2006